

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžk/27/2018
Identifikačné číslo spisu: 8016200220
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8016200220.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : CHEMES, a.s. Humenné, so sídlom v Humennom, Chemlonská 1, IČO : 31 695 426, právne zastúpený : SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom kancelárie v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO : 36 862 711, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom v Prešove, Námestie mieru 3, v konaní o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného z 21. januára 2016 č. OU-PO-OVBP1-2016/1914/8798, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu (sťažovateľa) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2017 č. k. 5 S 11/2016-106 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2018 č. k. 5 S 11/2016-139, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2017 č. k. 5 S 11/2016-106 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2018 č. k. 5 S 11/2016-139 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom z 20. septembra 2017 č. k. 5 S 11/2016-106 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2018 č. k. 5 S 11/2016-139 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie správneho súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti opatrenia žalovaného z 21. januára 2016 č. OU-PO-OVBP1-2016/1914/8798 (ďalej aj ako „opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy“), ktorým Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej aj ako „žalovaný orgán verejnej správy“) potvrdil podľa ustanovenia § 140b ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) záväzné stanovisko Mesta Humenné z 05. augusta 2015 č. sp. 5683/15509/2015 (ďalej aj ako „záväzné stanovisko Mesta Humenné“) vydaného v konaní o žiadosti o zmenu integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné, ktorým vyslovilo Mesto Humenné (ďalej aj ako „prvoinštančný orgán verejnej správy“) nesúhlas so zmenou integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné,

ktorej bolo vydané integrované povolenie rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice z 21. septembra 2006 č. j. 1310/191-OIPK/2006-Ko/570240206. Správny súd zároveň zamietol návrh žalobcu na vedenie konania ako o inom zásahu orgánu verejnej správy. Správny súd účastníkom konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie správneho súdu napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas podanou kasačnou sťažnosťou (ďalej aj ako „podaná kasačná sťažnosť“ alebo „kasačná sťažnosť žalobcu“), v ktorej sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“) zmenil rozhodnutie správneho súdu tak, že zruší opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy a vec vráti žalovanému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. Žalobca tiež žiadal kasačný súd o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Žalobca si uplatnil náhradu trov kasačného konania.

3. Žalobca napadol rozhodnutie správneho súdu podanou kasačnou sťažnosťou v celom rozsahu z dôvodu podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku - správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku - správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný orgán verejnej správy podaním z 13. decembra 2017 a plne sa stotožnil so závermi obsiahnutými v napadnutom rozhodnutí.

5. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 a ods. 2 Správneho súdneho poriadku v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

6. Podľa ustanovenia § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa ustanovenia § 21 písm. a) Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (ustanovenie § 443 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 444 Správneho súdneho poriadku), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 442 Správneho súdneho poriadku), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (ustanovenie § 439 Správneho súdneho poriadku), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (ustanovenie § 445 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 57 Správneho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 441 Správneho súdneho poriadku a ustanovenia § 453 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle kasačného súdu (www.nsud.sk) podľa ustanovenia § 137 ods. 4 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, po neverejnej porade senátu (ustanovenie § 137 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

8. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozhodnutiu správneho súdu, ktorým správny súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal

preskúmania zákonnosti opatrenia žalovaného z 21. januára 2016 č. OU-PO-OVBP1-2016/1914/8798, ktorým Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky potvrdil podľa ustanovenia § 140b ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) záväzné stanovisko Mesta Humenné z 05. augusta 2015 č. sp. 5683/15509/2015 k navrhovanej zmene integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné, ktorým vyslovilo Mesto Humenné nesúhlas s rozhodnutím o zmene integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné, ktorej bolo vydané integrované povolenie rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice z 21. septembra 2006 č. j. 1310/191-OIPK/2006-Ko/570240206.

9. Z obsahu predloženého súdneho spisu a pripojeného administratívneho spisu mal kasačný súd preukázané, že Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice listom z 15. júla 2015 č. 8542-801/57/2015/Haj,Wit upovedomila Mesto Humenné o začatí správneho konania o žiadosti o zmenu integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné. Mesto Humenné v tomto správnom konaní vydalo záväzné stanovisko z 05. augusta 2015 č. sp. 5683/15509/2015, v ktorom ako dotknutý orgán vyslovilo nesúhlas so zmenou integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné. Proti obsahu záväzného stanoviska podal účastník správneho konania - žalobca v konaní pred správnym súdom, námietky podľa § 140b ods. 5 stavebného zákona. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice rozhodnutím z 24. septembra 2015 č. 19-27742/2015/Wit/570240206/Z15-SP/PK prerušila konanie vo veci rozhodnutia o žiadosti o zmenu integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné a listom z 24. septembra 2015 č. 19-27674/2015/Wit si vyžiadala od Mesta Humenné stanovisko k námietkam účastníka správneho konania. Mesto Humenné listom z 27. októbra 2015 č. sp. 5683/18926/2015 k námietkam účastníka správneho konania proti obsahu záväzného stanoviska Mesta Humenné oznámilo Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice, že naďalej zotrúva na nesúhlase s vydaním rozhodnutia o zmene integrovaného povolenia pre prevádzku „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné, ktorej bolo vydané integrované povolenie rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice z 21. septembra 2006 č. j. 1310/191-OIPK/2006-Ko/570240206. Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky na žiadosť Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice opatrením z 21. januára 2016 č. OU-PO-OVBP1-2016/1914/8798 potvrdil podľa ustanovenia § 140b ods. 5 stavebného zákona záväzné stanovisko Mesta Humenné. Následne Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice rozhodnutím z 19. februára 2016 č. 8542-4288/2016/Haj,Wit/570240206/Z15N nepovolila zmenu integrovaného povolenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice z 21. septembra 2006 č. j. 1310/191-OIPK/2006-Ko/570240206 v znení neskorších zmien, ktorým bola povolená činnosť v prevádzke „Tepláreň“ Humenné, Chemlonská 1, 066 33 Humenné z dôvodu nesúhlasného záväzného stanoviska Mesta Humenné (ďalej aj ako „rozhodnutie o nepovolení zmeny integrovaného povolenia“). Proti rozhodnutiu o nepovolení zmeny integrovaného povolenia podal účastník správneho konania - žalobca v konaní pred správnym súdom, odvolanie.

10. V predmetnej právnej veci je podľa kasačného súdu potrebné najskôr posúdiť, či opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy (potvrdenie negatívneho záväzného stanoviska v správnom konaní) samostatne je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve s poukazom na ustanovenia § 2 ods. 1 a ods. 2 Správneho súdneho poriadku a na ustanovenia § 6 a § 7 Správneho súdneho poriadku.

11. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánu verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa ustanovenia § 7 písm. e) Správneho súdneho poriadku správne súdy nepreskúmajú

rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

13. Podľa názoru kasačného súdu opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy - potvrdenie negatívneho záväzného stanoviska ako aj samotné záväzné stanovisko Mesta Humenné je možné preskúmať len v rámci súdneho prieskumu konečného rozhodnutia v konaní, v ktorom bolo dané záväzné stanovisko, t. j. v konaní o žiadosti o zmenu integrovaného povolenia. V danom prípade by totiž išlo o prieskum záväzného stanoviska, resp. potvrdenia negatívneho záväzného stanoviska podľa ustanovenia § 140b ods. 5 stavebného zákona, ktoré je len podkladom pre vydanie rozhodnutia o povolení alebo o nepovolení zmeny integrovaného povolenia. Z uvedeného potom vyplýva, že opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy v prejednávanej veci nepodlieha samostatne súdnemu prieskumu, nakoľko ide o opatrenie, ktorým nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, t. j. je opatrením tzv. dočasnej povahy, pričom konečným rozhodnutím je až rozhodnutie, ktorým sa končí konanie o žiadosti o zmenu integrovaného povolenia. Získanie kladného záväzného stanoviska je iba jednou z viacerých zákonom stanovených požiadaviek, ktoré musí žalobca ako účastník správneho konania pre uskutočnenie svojho cieľa (vydania rozhodnutia o povolení zmeny integrovaného povolenia) získať.

14. Záverom kasačný súd poukazuje na to, že všeobecné súdy ako orgány súdnej moci sú viazané článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, teda môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Správne súdnictvo nie je ničím nelimitovaným nástrojom uplatňovania a ochrany práv, ale nástroj, ktorý podlieha určitej ústavnej a zákonnej právnej úprave, ktorá určuje jej medze. Úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva je preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytovať ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodovať v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. V preskúmvanej veci nejde však o konečné rozhodnutie v správnom konaní, nakoľko nebolo vo veci meritorne rozhodnuté, nemôže ani dôjsť k založeniu, zmene alebo zrušeniu práv a povinností žalobcu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a v dôsledku tohto žalobca nie je na týchto právach ani ukrátený. To znamená, že samostatne záväzné stanovisko, resp. potvrdenie negatívneho záväzného stanoviska ako opatrenie žalovaného orgánu verejnej správy, podľa názoru kasačného súdu nie je možné preskúmať v správnom súdnictve.

15. Vyššie uvedené názory podporujú aj právne závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 04. júla 2019 sp. zn. 8 Sžk 4/2018, ktoré bolo prijaté ako judikát na zasadnutí Správneho kolégia Najvyššieho súdu, avšak nebolo ešte publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

16. Kasačný súd preto dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná v zmysle ustanovenia § 440 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku, keď na rozhodnutie vo veci preskúmania zákonnosti opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, na čo musel kasačný súd prihliadnuť z úradnej povinnosti a preto rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2017 č. k. 5 S 11/2016-106 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2018 č. k. 5 S 11/2016-139 zrušil a vec mu vrátil podľa ustanovenia § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku na ďalšie konanie.

17. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu postupovať pri preskúvaní rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy vo vyššie naznačenom smere a rešpektovať právny názor kasačného súdu (ustanovenie § 469 Správneho súdneho poriadku). V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne správny súd aj o náhrade trov konania v konaní o kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 467 ods. 3 Správneho súdneho poriadku).

18. Žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu v podanej kasačnej sťažnosti domáhal aj priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Kasačný súd rozhodol, že kasačnej sťažnosti neprizná odkladný účinok vzhľadom k tomu, že opatrenia žalovaného orgánu verejnej správy nie sú spôsobilé privodiť žalobcovi závažnú ujmu, nakoľko nemôžu zasiahnuť do jeho práv a právom chránených

záujmov tak, ako už vyššie konštatoval kasačný súd. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 188 Správneho súdneho poriadku zamietol.

19. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.